

Фатенок-Ткачук Алла Олександрівна,
*к. е. н., доцент кафедри обліку і оподаткування,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна*

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТАМИ ОБЛІКОВИХ ПРОЦЕДУР У СТРАТЕГІЧНОМУ ПЛАНУВАННІ

Облікова та аналітична інформація є ядром інформаційного забезпечення системи управління, що об'єднує всі господарські процеси та забезпечує взаємодію різних структурних підрозділів будь-якого підприємства. Згідно з національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, облікова інформація являє собою інформацію про стан, структуру та рух майна організації і джерела його утворення, господарські процеси та результати фінансової та виробничо-господарської діяльності організації.

Інформаційне забезпечення стратегічного планування. Полягає в підборі, класифікації та підготовці до використання інформації щодо розроблення стратегії, яка надасть достатньо повну та об'єктивну характеристику факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, можливих стратегій, методичного забезпечення.

Перспективним підходом до формування обліково-аналітичного забезпечення стратегічного розвитку підприємства буде інтеграція всіх наявних на підприємстві видів облікової діяльності з процедурами попередньої аналітичної обробки первинних даних, набутками дисципліни менеджменту знань й принципами ситуаційного управління.

Організація обліку є потужним інтегруючим інструментом усіх інших управлінських систем у єдину нормативно-методологічну базу економічного управління підприємством. Упровадження системи управлінського обліку не може бути реалізовано автономно, без удосконалення системи бухгалтерського обліку й звітності, бюджетування й планування, організаційної структури [2].

Всі джерела стратегічної інформації можна поділити на внутрішні та зовнішні [3]. До внутрішніх можна віднести – фінансову, управлінську і статистичну звітність, реєстри обліку; плани і прогнози розвитку підприємства; установчі документи, методично-інструктивні матеріали; якісна оцінка явищ і процесів на підприємстві та суджень працівників підприємства. Відповідно до зовнішніх відносяться, такі як: законодавчо-нормативні акти; засоби масової інформації, зокрема глобальні інформаційні мережі; монографічна, методична і навчальна література; погляди фахівців (фінансових аналітиків, керівників фінансових установ, органів державної влади, науковців тощо); офіційні відповіді організацій на запити керівників підприємств, зокрема щодо підтвердження або спростування факту реалізації господарських операцій.

Крім того, стратегічну інформацію поділяють на первинну та вторинну. До переваг первинної стратегічної інформації відносять: збір інформації у відповідності з точними цілями даної досліджуваної задачі; методологія збору

даних контролюється і відома компанії; всі результати доступні для компанії, яка може забезпечити їх секретність для конкурентів; надійність може бути визначена; якщо вторинна інформація не відповідає на всі питання, то збір і аналіз первинних даних – єдиний спосіб отримати необхідні відомості.

До переваг вторинної стратегічної інформації відносять: багато її видів недорогі, оскільки не потрібний збір нових даних; інформація зазвичай збирається швидко, в той час як для отримання первинної інформації може знадобитись більше часу; джерела інформації можуть містити дані, які фірма не може сама отримати; інформація, зібрана з незалежних джерел; вона допомагає в ситуаціях, коли потребується попередній аналіз.

Практичне розв'язання проблем, пов'язаних із необхідністю забезпечення ефективної роботи підприємства, насамперед залежить від ступеня освоєння методів інформування та стратегічної інформації в управлінні діяльністю підприємства. Систематизування необхідної інформації для потреб стратегічного планування можливо як власними силами так і замовити її в консалтинговій компанії. Але більшість практиків стверджують, що самостійно зібрана інформація буде набагато якіснішою і достовірнішою.

Основними витратами для самостійного збору інформації стануть, такі як: витрати на пошук вихідних даних; витрати додаткового робочого часу; витрати на забезпечення необхідної технічної бази.

Витрати на придбання інформації в сторонніх організаціях, крім самої оплати такої послуги, можуть включати її декодування. Хоча перевагою такого шляху інформування є швидкість отримання.

Інформаційне забезпечення компанії в процесі стратегічного планування має здійснюватися на всіх без винятку стадіях. Для етапу визначення місії та цілей, притаманна загальна інформація про навколишнє середовище, потенційні ринки, наявність ринкових ніш, власних ресурсів. Виконання аналізу зовнішнього середовища має базуватись на інформації про можливості і загрози, сильні та слабкі сторони підприємства, оцінці динаміки розвитку, частки ринку, рентабельності, життєвого циклу, аналіз використовуваних технологій, конкурентний аналіз. Відповідно аналіз внутрішнього середовища базується на інформації про фінансово-економічні результати діяльності підприємства. Рекомендації стратегічного аналізу, особистий досвід керівника, інформація із закритих каналів, поради фахівців використовуються на етапі вибору стратегії. Оцінка вибраної стратегії здійснюється на основі інформації про відповідність обраної стратегії життєвим реаліям через певний проміжок часу (можуть бути використані дані стратегічного аналізу). Реалізація стратегії та контроль за її виконанням відбувається за допомогою інформації про заходи, пов'язані із виконанням стратегії та результати діяльності компанії на ринку, які стали наслідком виконання стратегії [1].

Стратегічне управління в реальному масштабі часу спирається, переважно, на суто спеціальну інформацію, яка необхідна тільки в конкретний момент виникнення тієї чи іншої загрози з боку зовнішнього середовища. На відміну від нього, стратегічне планування є періодичним інструментом в руках багатьох керівників. Тому воно вимагає періодичних спостережень за одним і тим же

набором основних параметрів з метою складання рекомендацій для вибору стратегій, оцінки і контролю обраної стратегії.

Список використаних джерел

1. Гнилицька Л. В. Обліково-аналітична інформація як визначальний чинник забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання. *Вісник Східно-українського нац. ун-ту ім. В. Даля*. 2011. № 3 (157), Ч. 2. URL : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/vsunu/2011_3_2/Gnilicka.pdf. (дата звернення 28.11.2020 р.)
2. Сардачук І. І. Обліково-інформаційне забезпечення внутрішньогосподарського контролю. *Вісник національного університету «Львівська політехніка»: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. 2009. № 647. С. 510-515.
3. Фатенок-Ткачук А. О. Організація обліково-аналітичного забезпечення процесу формування стратегії розвитку підприємства. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки : журнал*. Луцьк : Вежа-Друк, 2015. № 2. С. 82-90.

УДК 657

Ходзицька Валентина Василівна,
к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»,
м. Київ, Україна

ГЛОБАЛЬНІ ПРИНЦИПИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ: КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ КОРПОРАТИВНОЇ БІЗНЕС-МОДЕЛІ

Більшість корпорацій реального сектору економіки складно адаптуються до жорстких умов ринку, наслідком чого є диференціація їх фінансового становища з різним ступенем фінансової стійкості.

Ефективна організація виробництва на рівні корпоративних структур— це передумова конкурентоспроможності такої господарської одиниці. Перед корпораціями постає питання щодо необхідності формування не просто окремих конкурентних переваг, а певної системної конкурентної стійкості. Тому найважливіший виробничий сектор національної економіки потребує інноваційних підходів його управління.

Традиційна роль спеціалістів з управлінського обліку в процесі прийняття рішень полягає в наданні доказів у формі фінансових звітів, управлінської інформації та відповідного аналізу даних. Якщо вони достатньо переконливо повідомляють усі наявні дані, важлива інформація розглядається до моменту прийняття рішення. Для того, щоб рішення було впроваджене, необхідно не менш переконливо пояснювати зацікавленим особам очікувані результати від його виконання. Менеджмент оцінює хід виконання й управляє процесом до отримання необхідного результату. Роль спеціалістів з управлінського обліку розширюється до тої межі, коли вони сприяють розумінню ситуації і посилюють